

Henryk DUSZYŃSKI-KARABASZ (Бигошч, Польша)

**JESZCZE O WIELOMOTYWACYJNOŚCI NAZW WŁASNYCH
(NA PRZYKŁADZIE NAZWISK *DUSZYŃSKI* I *KARABASZ*)**

Summary

**More about the Multi-Motivation of the Proper Names
(on the example of the surnames *Duszyński* and *Karabasz*)**

In this paper the autor brings up the question of the multi-motivation and homonymy in the anthroponymy on the example of two polish surnames. Different possible ways were indicated to explain the surnames *Duszyński* and *Karabasz* in respect of their etymology.

Keywords: anthroponymy, homonymy, multi-motivation, onomastics, surnames

Każdy onomasta zajmujący się badaniem nazw osobowych, w szczególności nazwisk, staje przed problemem ukazania motywacji nazwisk, tzn. określenia, jakie leksemy posłużyły do utworzenia danej formy. Chodzi tu również o wskazanie mechanizmów językowych, które przyczyniły się do powstania danego nazwiska. Problem stanowić może nie tylko określenie motywacji bądź etymologii podstawy badanej formy, lecz również prawidłowe wyodrębnienie poszczególnych morfemów, tzn. podstawy i sufiksów. Nierzadko badacze nie są w stanie ustalić jednoznacznej motywacji form, podają kilka możliwych interpretacji. Mówimy wówczas o wielomotywacyjności nazwisk.

Wiele nazwisk sprawia wrażenie przejrzystych pod względem etymologii i budowy. Jak jednak pokazuje Bogdan Walczak w swojej analizie nazwiska *Zagórski*, możliwości interpretacyjnych pozornie jasnej formy może być dużo (Walczak 1996).

W niniejszym referacie przedstawię problem wielomotywywności na przykładzie dwóch polskich nazwisk: *Duszyński* i *Karabasz*. Uwzględnię zarówno ustalenia polskich onomastów, jak również odwołam się do innych możliwych źródeł pochodzenia obu form. Podobnie jak wspomniana wyżej forma *Zagórski*, również nazwisko *Duszyński* wydaje się być przejrzystym: zaklasyfikować je można do grupy nazwisk odmiejscowych na płaszczyźnie klasyfikacji genetycznej i sekundarnych w ujęciu strukturalnym. Z kolei w antroponimie *Karabasz* wydzielić można dosyć niejasną podstawę *karab-* i sufiks *-asz*. Jednak, jak spróbuję pokazać to w artykule, wymienione nazwiska można interpretować wielorako.

W kontekście funkcjonowania w obiegu naukowym różnych klasyfikacji nazwisk, a także kwestii możliwości wielomotywywności nazw własnych, należy zwrócić uwagę na problem z właściwym rozumieniem pojęć *etymologia* i *motywacja* w onomastyce. K. Banderowicz pisze, iż na system nazewniczy można spoglądać z dwóch perspektyw:

1) historycznej, która, „petryfikując leksemę, pomaga odkrywać ich przeszłość, a więc ma charakter wybitnie ewolucyjny” (Banderowicz 2013: 27),

2) synchronicznej, niezbędnej do określenia przyczyn decydujących o nadaniu obiektowi określonej nazwy.

Dokonana przez badaczkę analiza użycia pojęć *etymologia* i *motywacja* na gruncie onomastycznym pozwoliła jej ustalić, iż motywacja oparta jest na analizie nazwy własnej. Jest ona rozumiana jako „bezpośrednia motywacja semantyczna (onomastyczna) nazwy własnej (wzbogacona informacjami z zakresu teorii onomastyki), (...) semantyczna przezroczystość” (Banderowicz 2013: 27–28). Motywacja w połączeniu z etymologią polega na analizie zarówno nazwy własnej, jak i pospolitej, która funduje onim. Jest to „rekonstrukcja historyczno-diachronicznego procesu kształtowania się formy, jak i zakresu semantycznego nazwy własnej” (Banderowicz 2013: 28). Sama etymologia zaś dotyczy tylko nazwy pospolitej. Termin *motywacja* znajduje zastosowanie, poza onomastyką, przede wszystkim w językoznawstwie synchronicznym, gdzie występuje podział na wyrazy podstawowe i wyrazy motywowane. Problem powstaje, kiedy próbuje się przenosić reguły wydzielenia formantów słowotwórczych w językoznawstwie synchronicznym na grunt gramatyki

onomastycznej. Gdy chodzi o nazwy własne, a w szczególności antroponimy historyczne, nierzadko występuje sytuacja, kiedy onomaści nie są w stanie określić ich „faktycznej podstawy fundującej wobec niemożliwości odtworzenia żywych relacji, czytelnych związków semantyczno-formalnych, zachodzących między poszczególnymi imionami” (Banderowicz 2013: 30). Analizując antroponimy historyczne, dokonuje się ich rekonstrukcji onomastycznej. O wielomotywowości nazwy mówi się, zdaniem autorki, kiedy możliwe jest wyprowadzenie dwu lub więcej prawdopodobnych motywacji przy zachowaniu tożsamości formalnej antroponimu, np. *Cygan* – od nazwy etnicznej *Cygan* lub apelatywu *cygan* ‘człowiek nieuczciwy, krętacz’. Często jednak w zależności od przyjętej motywacji semantycznej inna jest interpretacji formalna, np. *Jarząbek* – od apelatywu *jarząbek* ‘ptak łowny’ (bez wskaźników formalnych, onimizacja) lub od nazwy osobowej *Jarząb* (poprzez sufiksację) (Banderowicz 2013: 33).

Klasyfikację opartą na wielomotywowości nazwisk stworzyła M. Kresa (2011: 84–87).

Wśród form motywowanych badaczka wyróżniła:

- 1) nazwiska o jednej motywacji,
- 2) nazwiska o dwóch możliwościach motywacyjnych, np. motywowane przez dwa apelatywy polskie, motywowane przez apelatyw bądź nazwisko, motywowane przez apelatyw lub imię, motywowane przez imię lub nazwę miejscową, motywowane przez apelatyw polski bądź etnonim, motywowane przez imię lub nazwisko i in.;
- 3) nazwiska o trzech możliwościach motywacyjnych, na przykład motywowane przez apelatyw, nazwisko lub nazwę miejscową;
- 4) nazwiska o czterech możliwościach motywacyjnych;
- 5) nazwiska o pięciu możliwościach motywacyjnych;
- 6) nazwiska o nieustalonej motywacji.

Z pojęciem wielomotywowości wiąże się inny termin, a mianowicie homonimia, w naszym wypadku jest to homonimia antroponimiczna. Na ten temat wypowiedali się m. in. Edward Breza (1998), Bogdan Walczak (1996), Agnieszka Raszevska-Klimas (2009, 2011, 2012), Maria Biolik (2009), Walter Wenzel (2009), Aleksandra Cieślíkowa (1990), Barbara Greszczuk (2006) czy Ewa Wolnicz-Pawłowska (2009). W tym miejscu

ograniczę się do przedstawienia najważniejszych informacji na temat homonimii antroponimicznej. Maria Biolik pisze, iż „w pracach antroponimicznych ustala się motyw (cechę semantyczną), który posłużył do powstania nazwy i stanowi jej bazę leksykalną, wskazującą na etymologiczną zależność od wyrazów apelatywnych czy innych nazw własnych” (Biolik 2009: 39). Ważne jest ustalenie genezy nazwy. Aleksandra Cieślíkowa twierdzi, iż onomasta „powinien znać fakty towarzyszące kreacji nazwy” (Cieślíkowa 1994: 197), a więc korzystać z wiedzy historycznej, kulturowej, socjologicznej.

Wyróżnić można homonimy genetyczne (etymologiczne), a więc mające tę samą formę, ale różną genezę powstania, np. *Kusz* ma 3 możliwości interpretacyjne: 1) przez imię chrześcijańskie *Jakub*, 2) przez apelatyw *kusza* (zmiana paradygmatu i onimizacja), 3) przez apelatyw *kusz* ‘kufel’ (Cieślíkowa 1990: 6). Co istotne, nazwy mające tę samą formę gramatyczną, mogły powstać w różnym czasie i mieć różne motywacje, różną genezę powstania (Biolik 2009: 39). Walter Wenzel wyróżnił homonimy wewnątrzjęzykowe, a więc istniejące w obrębie jednego języka, i międzyjęzykowe (np. łużycko-niemieckie). Analizowane przeze mnie antroponimy można również rozpatrywać w kontekście homonimii onomastycznej.

KARABASZ

Nazwisko *Karabasz* zgodnie ze stanem na rok 1990 nosiło 216 mieszkańców Polski (SNWPU IV 1993: 488), w tym większość, bo aż 122 osoby zamieszkiwały byłe województwo bydgoskie, w dalszej kolejności pilskie – 38 osób i poznańskie – 14.

Zdaniem Kazimierza Rymuta, podstawę nazwiska stanowi czasownik *karabać* się ‘z trudem wchodzić’ (Rymut 1999: 376). Warto zauważyć, iż w języku rosyjskim istnieje czasownik o podobnym brzmieniu i znaczeniu – *карабкаться* ‘wdrapywać się, wspinać się’, który jest turcyzmem (Хусаинов 2012: 205). Alina Naruszewicz-Duchlińska wskazuje jeszcze inną możliwość: nazwę miejscową *Karabaczyn*, odnotowaną na terenie byłego powiatu radomyskiego (zob. „Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich”, t. III s. 827)”. (<http://www.genezanazwisk.pl/content/karabasz>).

Słownik gwar polskich pod red. Jana Karłowicza (SGP 1901) nie notuje przywoływanej przez K. Rymuta formy *karabać się*. Nie ma jej także w Słowniku Języka Polskiego Lindego (SL 1808), w Słowniku Doroszewskiego (<http://doroszewski.pwn.pl/>), Słowniku Polszczyzny XVI-wiecznej (<http://www.spxvi.edu.pl/indeks/>), Elektronicznym Słowniku Języka Polskiego XVII i XVIII wieku (http://xvii-wiek.ijp-pan.krakow.pl/pan_klient/lista), Słowniku Wileńskim (<http://eswil.ijp-pan.krakow.pl/>) ani w Słowniku Staropolskim (SSP 1960-1962). Czasownika *karabać się* nie notuje też Słownik etymologiczny A. Brücknera (Brückner 1927). W Słowniku Warszawskim z kolei znajdziemy słowo *karaba* ‘rodzaj statku w Turcji’ (SW 1902: 255) i *karabacz* ‘korbacz’ (SW 1902: 472), *karabe* ‘rodzaj bursztynu’ (SW 1902: 255).

Bogusław Kreja proponuje, choć z wątpliwościami, interpretację odimienną. Zdaniem tego badacza, „być może różnymi przekręceniami formy *Barabasz* są takie nazwiska, jak *Tarabasz* (...), *Arabasz* (...), *Harabasz* (...), *Karabasz* (...) (Kreja 2001: 211). Biorąc pod uwagę tę możliwość, byłoby to nazwisko powstałe bez wyróżników formalnych, jedynie ze zmianą spółgłoski w nagłosie.

Warto zwrócić uwagę na fakt, iż w SNPU zanotowane jest również nazwisko *Karabarz* z jedynie pięcioma poświadczeniami. Tę formę można by interpretować jako wariant nazwiska *Karabasz*. Byłyby to wówczas homofony. Warto jednak zaznaczyć, iż w antroponimii sufiks *-arz* tworzy głównie nazwiska matronimiczne (np. *Jewiarz*, *Magdziarz*) i zawodowe (np. *Owczarz*, *Mydlarz*, pośrednio też *Skrzyniarz*, *Jaglarz* i inne) (por. Bubak 1979, Kreja 2001: 181–184). Kazimierz Rymut łączy oba nazwiska, tj. *Karabarz* i *Karabasz*, a także szereg innych, np. *Karabacz*, *Karaba*, *Karabas* ze wspomnianym wyżej gwarowym *karabać się* (Rymut 1999: 376).

Pod wpływem języków zachodnich nazwisko *Karabasz* zapisywane jest jako *Karabash*, *Karabasch*. Formy te spotykane są w Kanadzie, Stanach Zjednoczonych, Niemczech, gdzie mieszkają potomkowie polskich emigrantów. W innych językach słowiańskich występują podobne do polskiej formy nazwiska: słowackie *Karabáš*, serbskie *Karabaš*, *Karabašanov*, *Karabašević*, rosyjskie i ukraińskie *Капа́ш*, rosyjskie i bułgarskie *Капа́ш*, bułgarskie *Капа́ш*, bośniackie *Karabašić*.

W Turcji występuje nazwisko *Karabaş*. Nazwisko *Karabashi* znane jest z albańskiego obszaru językowego (Yılmaz, Akyüz 2015: 180), zaś *Харабаши* – z antroponomii ukraińskich Greków (Кравченко 2009: 65). Pora rozpatrzyć zatem inne niż polska teorie pochodzenia nazwiska.

W językach turkijskich występują antroponimy utworzone od słów *кара* (*хара*) i *баши*, np. karaczajsko-bałkarskie imię *Кърабаши*, utworzone od słów *къара* ‘czarny’, ‘wielki’, ‘silny’ i in. oraz *баши* ‘głowa’, ‘przywódca’, oznaczające *wielkiego przywódcę* lub *czarną głowę, czarnogłowego* (Алиев, Алиева 2003: 93). W języku baszkirskim (w antropotoponimach i w nazwisku *Карабашиев*) zachowało się dawne imię *арабаши*, objaśniane jako ‘czarnowłosy’, ‘sługa, niewolnik’, ‘silny, potężny’, ‘groźny’ (Кусимова 1991: 50). Leksem *Карабаши* w tym języku ma również inne znaczenia, np. ‘czarnowłosy’ czy bot. ‘krwiściąg lekarski’ (Ураксин 1996: 350). Antroponim *Карабаши* zanotowano również w nazewnictwie Tatarów syberyjskich (Гильфанова 2009: 28). Wpływ turkijski jest zauważalny w różnych językach bałkańskich, np. w języku bułgarskim nazwisko *Карабашиев* wywodzone jest od gwarowego *карабаши* ‘mnich’ (Илчев 2012: 318), również gwarowego *карабаши* ‘owca z kolorową głową’ (БЕР 1979: 228), ‘rodzaj gołębia’ (Leschber 2011: 42), por. też w słowniku nazwisk bułgarskich pochodzenia tureckiego, arabskiego i perskiego Turchana Rasieva nazwisko *Карабашиев* od *кара баши* ‘czarna głowa’, ‘mnich’, ‘kawaler, niezamężny’, ‘rodzaj czarnej pszenicy’ (Расиев bdw: 80). Serbskie nazwisko *Карабашиевич* Zagorka Vavić Gros motywuje apelatywem *карабаши*, który w języku serbskim jest turcyzmem i ma znaczenie ‘duchowny chrześcijański’ (Вавић Грос 2013: 217). Inne przykłady to: albańskie *karabashë* ‘rodzaj czarnego chrząszcza’, arumuńskie *carabășm* ‘biała owca z czarną plamą na głowie’, rumuńskie *cărăbăș* ‘chrabąszcz’ (Leschber 2011: 42), *carabăș* i *cărăbăș* ‘(o owcy) z czarnym pyskiem’ (БЕР 1979: 228). W nowogreckich gwarach mamy apelatyw *карампάς, карампάσι* ‘lawenda’ (БЕР 1979: 228). W słowniku nazwisk rosyjsko-ukraińskich pochodzenia tureckiego zanotowano nomina propria *Карабаши* i *Харабаши*, wyprowadzając je od turkijskich *къара*, *хара* ‘czarny’ i *баши* ‘głowa’, czyli ‘czarna głowa’ (Ибрагимова 2009: 50). Ponadto na terenie Rosji (Tatarstan, Uralski Okręg Federalny) i Kazachstanu znajdują się miejscowości *Карабаши*. Rosyjskie miasto *Карабаши*

w obwodzie czelabińskim zostało założone u podnóża góry o tej samej nazwie (Комарова 2016). Toponimy z podstawą *карабау* występują też na terytorium Bułgarii: *Карабауки дол* (Велев 2009: 268) i Chorwacji: *Karabáši / Karabāš* (Lozić Knezović, Marasović-Alujević 2012: 126). W słowniku muzułmańskich nazw osobowych imię *Карабау* wywodzi się z języka tatarskiego i objaśniane jest jako ‘sługa, pracownik’, ‘czarnowłosy, smagłolicy chłopiec’ (ал-Карнаки 2006: 110). W języku tureckim *karabaş* ma znaczenie ‘mnich, zakonnik’, przen. ‘nieżonaty’ (Antonowicz-Bauer, Dubiński 2008: 135). Słownik turecko-angielski oprócz wyżej wspomnianych znaczeń, tj. ‘mnich chrześcijański’, ‘zatwardziały kawaler’, podaje też inne: ‘rodzaj gryki’, ‘lawenda’, ‘czarna główka – histomonoza (choroba ptaków)’, potocznie ‘rasa psa Anatolian’ (<http://www.sozluk.net/index.php?word=karaba%C5%9F&sozluk=ingilizce>). W słowniku turecko-tatarskim znaleźć można natomiast znaczenie ‘asceta’, ‘derwisz’ (TTS 1998: 196). W języku tatarskim *карабау* oznacza też rodzaj rośliny – ‘pałkę’ (TPC 2007: 532). Warto dodać, iż nazwisko *Һарабау* występuje także w antroponimii abchaskiej (Инал-Ипа 2002: 313).

Jak wspomniano wyżej, w językach turkijskich występuje antroponim *Харабау*, od *хара* ‘czarny’ i *бау* ‘głowa’. W polszczyźnie znane jest nazwisko *Harabasz*, jednakże wątpliwe jest powiązanie tej formy z nazwą osobową *Karabasz*. Wątpliwości budzi zasięg geograficzny tej formy. W słowniku nazwisk (SNWPU IV 1993: 50) zanotowano w latach 90. XX wieku 275 osób o tym nazwisku, w tym 124 z byłego województwa krakowskiego, 23 z poznańskiego, 20 z kieleckiego. Widać więc wyraźnie, że o ile antroponim *Karabasz* jest charakterystyczny dla województwa bydgoskiego, to nazwisko *Harabasz* występuje głównie w Małopolsce. Zdaniem Kazimierza Rymuta (Rymut 1999: 296) nazwisko *Harabasz* wywodzić należy, podobnie jak inne formy – *Haraba*, *Harabacz*, *Harabarz*, *Harabas* – od *haraba*, *araba* dawniej ‘rodzaj powozu’ lub od etnonimu *Arab*. Znane jest też nazwisko *Arabasz* (Rymut 1999: 296).

W artykule dotyczącym pochodzenia słowackiego nazwiska *Karaba* Iveta Valentová przytacza szereg innych możliwości interpretacyjnych, które odnajduje w pracach onomastów polskich, czeskich, słowackich i ukraińskich (Valentová 2014). Przykładowo, nazwisko to mogło zostać

utworzone od formy imienia *Karol*, od serbskiego i chorwackiego apelatywu *karaba* ‘smark’¹, słowackiego gwarowego *karabatý* ‘krzywy’, czeskiego gwarowego *karabatý* ‘pofałdowany, pomarszczony’, polskiego *kary* czy tureckiego *kara* ‘czarny’ i in. I. Valentová nie wyklucza, iż nazwisko *Karaba* mogło pojawić się w antroponomastykonie słowackim drogą zapożyczenia z innych systemów antroponimicznych. Dodaje, iż najprawdopodobniej nazwisko to ma charakter przezwiskowy i zostało utworzone od jakiejś cechy człowieka. Autorka zauważa, że więcej światła na motywację nazwiska mogłyby rzucić zapisy w starszych źródłach metrykalnych (Valentová 2014: 206).

W zależności od przyjętej motywacji nazwiska *Karabasz* różnie rozpatruje się jego budowę słowotwórczą. Jeśli przyjmiemy polską hipotezę o pochodzeniu nazwiska od apelatywu *karabać* się, to będziemy mieli do czynienia z podstawą *karab-* i sufiksem *-asz*. Jeżeli zaś za bardziej prawdopodobną uważać będziemy hipotezę turkijską, to stwierdzimy, iż nazwisko powstało drogą onimizacji apelatywu lub transonimizacji. Teoria o tureckim pochodzeniu polskiego antroponimu jest jednak – moim zdaniem – mało prawdopodobna. Jak wiadomo, nazwiska w Turcji wprowadzone zostały dopiero w latach 30. XX wieku. Gdyby zatem próbować udowodnić turkijską hipotezę pochodzenia używanego w Polsce nazwiska *Karabasz*, należałoby przyjąć, iż antroponim ten dotarł na ziemie polskie – i to w okolice Wielkopolski – przed XVIII wiekiem jako nie nazwisko, ale przezwisko osadników, może byłych jeńców tureckich, być może katolickich uciekinierów. Dodać należy, że najstarsze odnalezione wpisy metrykalne dotyczące osób o tym nazwisku pochodzą z XVIII wieku z okolic Margonina². Moim zdaniem bardziej prawdopodobne jest, iż polskie nazwisko *Karabasz* ma swoją motywację w słowiańskiej (przede wszystkim polskiej) leksyce gwarowej. Istnienie podobnych antroponimów w odległych systemach antroponimicznych można bowiem wyjaśniać nie tylko drogą dyfuzji, lecz przede wszystkim także poligenezy³. Można je rozpatrywać jako homonimy onomastyczne, tj. nazwy o identycznej formie, lecz różnej genezie (por. Raszevska-Klimas 2011: 133). Ponieważ jednak hipoteza o polskim gwarowym pochodzeniu nazwiska (od czasownika *karabać się*) pojawiła się tylko w pracy K. Rymuta (1999), a następnie przytoczona została przez I. Valentová (2014), niezbędne są

dalsze badania dialektologiczne, głównie – ze względu na częstotliwość występowania danego antroponuimu – na obszarze Wielkopolski.

DUSZYŃSKI

Podobnie jak wspomniana wyżej forma *Zagórski*, również nazwisko *Duszyński* wydaje się być przejrzystym: zaklasyfikować je można do grupy nazwisk odmiejscowych w płaszczyźnie genetycznej i sekundarnych w płaszczyźnie strukturalnej (por. nazwisko *Zagórski* w: Walczak 1996: 17). Jest to nazwisko stosunkowo popularne, w latach 90. XX wieku nosiło je 6436 osób (SNWPU II 1992: 585). W związku z tym bardzo prawdopodobne jest, a wręcz pewne, iż nazwisko to pojawiało się w różnych regionach kraju niezależnie i w każdym z nich mogło mieć inną motywację. Osoby noszące nazwisko *Duszyński* zamieszkiwały w latach 90. ubiegłego wieku niemalże wszystkie województwa, głównie poznańskie – 1023 osoby, warszawskie – 587, bydgoskie – 423, gdańskie – 371 (SNWPU II 1992: 585). Słownik odnotowuje również 19 osób o nazwisku *Duszynski* (SNWPU II 1992: 585).

K. Rymut podaje, iż nazwisko *Duszyński* zanotowano na terenie Polski po raz pierwszy w roku 1646. Autor wywodzi je od nazwy miejscowej *Duszno* w gminie Trzemeszno, dawne województwo bydgoskie (Rymut 1999: 159). Co ciekawe, Rymut nie zauważa innych możliwości interpretacyjnych, chociaż w tym samym słowniku nazwisk notuje szereg podobnych nazwisk: *Duszański*, *Duszeński*, *Duszyn*, *Duszyńkiewicz*, *Duszczyński* i inne. Autor motywuje je apelatywami *dusić*, *dusza* (Rymut 1999: 159). Inną potencjalną podstawą nazwiska jest odnotowana przez *Słownik staropolskich nazw osobowych* nazwa osobowa *Dusza*, do której odwołuje się Małgorzata Jaracz w pracy poświęconej nazwiskom mieszkańców Kalisza. Autorka przytacza zapis z 1654 r.: *bap. inf. Honesti Sebastiani Duszynski et Elizabeth 1654* (Jaracz 2001: 115). W Słowniku nazwisk mieszkańców Piotrkowa Trybunalskiego i okolic w XIX–XX wieku podane są następujące możliwe motywacje formy *Duszyński*: od n. m. *Dusy*, *Dusze*, n. os. *Duch*, n. os. *Dus*, n. os. *Dusza*, ap. *dusza*, gw. *dusza* ‘o człowieku niezręcznym, powolnym’ (Raszewska-Klimas, Piotrowicz, Pacan-Bonarek 2016: 310).

Nazwy osobowe związane z prasłowiańskim leksemem *dusza* przedstawiła Aleksandra Cieślíkowa w artykule pt. „O duchu, duszy i duszeniu w nazwach osobowych i pospolitych” (Cieślíkowa 2001). Badaczka nie uwzględniła w tekście „nazwisk odmiejscowych, stanowiących wyższe piętro motywacyjne: apelatyw e” nazwa osobowa e” nazwa miejscowa e” nazwisko odmiejscowe” (Cieślíkowa 2001: 47). Zgodnie z tym modelem można by przedstawić następującą drogą procesu powstawania formy *Duszyński*: *dusza e” Dusza e” Duszno e” Duszyński*. Jest to, rzecz jasna, rekonstrukcja hipotetyczna, acz prawdopodobna. Nazwę miejscową *Duszno* notuje słownik *Nazwy miejscowe Polski* (NMP II 1997: 462–463) wraz z formami przymiotnika, utworzonymi od nazwy wsi: literacką *duszeński* oraz gwarową *duši /sli*. Jak pisze autorka hasła, Zofia Zierhofferowa, nazwa pochodzi od przymiotnika *duszny* ‘odnoszący się do duszy’, w formie neutrum, przejściowo wtórnie z sufiksem *-ino* (NMP II 1997: 463). Dla naszych rozważań ważne są jeszcze dwie miejscowości notowane przez słownik nazw miejscowych, a mianowicie *Dusin* i *Dusina*. *Dusin* to wieś w byłym województwie szczecińskim, przymiotnik utworzony od tej nazwy brzmi *dusiński*. Zdaniem autorki hasła, Barbary Czopek-Kopciuch, dawniej nazwa miejscowości brzmiała zapewne **Duszyn*, od nazwy osobowej *Dusza* (NMP II 1997: 461). *Dusina* to wieś w byłym województwie leszczyńskim, forma przymiotnika brzmi *duszyński*, gwarowe *duši* /*sli*. Wcześniejsze nazwy to m. in. *Duszino*, *Dusschna*. Zofia Zierhofferowa wywodzi ten toponim od nazwy osobowej *Dusza*, z sufiksem *-ino*, *-yna* dodając, iż postać *Duszna* wykazuje zanik samogłoski *-y-* (< *i*) w sylabie nieakcentowanej. „Zmiana *Duszyna* > *Dusina* w wyniku pomieszczenia *š* i *ś* (NMP II: 1997: 461). W SNWPU notowane jest nazwisko *Dusiński*, które ma 908 poświadczeń, najwięcej w byłym województwie radomskim (210), mniej w warszawskim (91) czy ciechanowskim (75) i piotrkowskim (63) (SNWPU II 1992: 583). Co istotne, słownik ten notuje 6 osób o nazwisku *Dusiński vel Duszyński* (SNWPU II 1992: 583). Przytoczone informacje świadczą o wymiennym stosowaniu form z *š* i *ś*. Nie można zatem, moim zdaniem, kategorycznie stwierdzić, iż nazwisko *Duszyński* wywodzić należy wyłącznie od nazwy miejscowej *Duszno*. Wymienne stosowanie form *Duszyński* i *Dusiński*, a nawet *Duszeński* potwierdzają też badania genealogiczne ([204](http://laliny.mazowsze.pl/rod-</p></div><div data-bbox=)

dusin.htm). Formy *Duszeński*, *Duszyński*, a także *Duszyński* notuje *Słownik nazwisk mieszkańców Poznania*, występują one w źródłach z XVIII wieku (SNMP I 2011: 491). Istotne jest stwierdzenie, iż postać nazwiska była w owym czasie nieustabilizowana, gdyż zapisy *Duszyński* / *Duszenski* dotyczą tej samej osoby. Autorka hasła, Irena Sarnowska-Giefing, podaje, iż nazwisko może być motywowane przez nazwę miejscową *Duszyn* (dziś *Dusin*, zob. wyżej), ale zaznacza, iż bardziej prawdopodobna jest motywacja przez nazwę *Duszyna* (dziś *Duszyna*, zob. wyżej)⁴. Badaczka odsyła również do dwóch innych haseł, *Dusza* i *Dus(z)*. Interesujące rozważania etymologiczne znajdują się w tym drugim hasle, tzn. *Dus(z)*.

I. Sarnowska-Giefing przytacza kilka możliwych motywacji (SNMP I 2011: 490):

1) od apelatywu *dusza* z derywacją paradygmatyczną (prasłowiańskie *duša* ‘dech, tchnienie’),

2) od niemieckiej nazwy osobowej *Dusch* (ta od skróconego imienia *Theodosius*),

3) od nazwy miejscowej *Dusch* (kanton Grison w Szwajcarii),

4) od niemieckiej nazwy topograficznej *Dosch*, *Dusch* ‘krzak’ (dialekt bawarski),

5) od nazwy etnicznej *Dusch* ‘Niemiec’.

Lidia Bożena Sudakiewicz w *Słowniku nazwisk mieszkańców ziemi złotowskiej* podaje obok formy *Duszyński* również warianty *Duschinski* i *Duszinski* (Sudakiewicz I 2011: 125). Wywodzi je od nazwy miejscowej *Duszyno* w powiecie gostyńskim, zaś obecność wariantów łączy z procesem germanizacji fonetyczno-graficznej. W leksykonie nazwisk pochodzenia polskiego w Zagłębiu Ruhry w Niemczech odnotowane są formy: *Duszyński*, *Duschynski*, *Duschinsky*, *Duschinski* (Lexikon I 2006: 150). Motywuje się je nazwą miejscową *Duszno*.

Nazwisko *Duszyński* jest odnotowane także w I tomie *Antroponimii Polski od XVI do końca XVIII wieku* (Antroponimia I 2007: 405) z pierwszą znaną datą zapisu 1620, a także informacją o występowaniu w Małopolsce, Wielkopolsce i na Kresach Południowo-Wschodnich. Nazwisko *Duszyński* występowało również w XVII i XVIII w. w dawnych województwach: kijowskim, podolskim, brzesko-kujawskim, wołyńskim,

poznańskim, sieradzkim, w XVIII w. – w mazowieckim (Siwik 2010: 150). Nazwiska *Dusiński* i *Duszeński* są notowane na Kresach, *Dusiński* ponadto na Mazowszu (Antroponimia I 2007: 405).

Na koniec warto dodać, iż w Polsce notowane jest też nazwisko z prefiksem nie-: *Nieduszyński*. W latach 90. XX wieko nosiło je 17 osób (SNWPU VI 1993: 593).

Z powyższego wynika, iż w wypadku antroponimu *Duszyński* można mówić o jego wielomotywyjności.

Warto zauważyć, iż podobne brzmieniowo antroponimy notowane są na Ukrainie i w Bułgarii. Ukraińskie nazwisko *Душинський* notowane na Czerniowiecczyźnie (СП 2002: 135) może mieć swoje korzenie w nazwach miejscowych typu *Душины* lub w antroponimach typu *Душин*. Z kolei na terenie Bułgarii notowane jest nazwisko *Душински*, od nazwy wsi *Душинци* w Zachodniej Bułgarii (Еѣ÷ââ 2012: 252, zob. też Велев 2009: 244).

Zakończenie

Słusznie twierdzi Agnieszka Raszevska-Klimas, iż „homonimię onomastyczną należy rozpatrywać na płaszczyźnie onimiczno-onimicznej i onimiczno-apelatywnej, diachronicznej i synchronicznej, biorąc pod uwagę etymologię, motywację powołania jednostki onimicznej, kulturowo rozumiane znaczenie nazw własnych, a także znaczenie leksykalne motywujących wyrazów pospolitych i znaczenie apelatywów odonimicznych” (Raszevska-Klimas 2011: 133). Należy jednak pamiętać o możliwych wpływach obcych. Wprawdzie interferencja językowa w obrębie antroponimów ma miejsce przede wszystkim na obszarach pogranicznych, aczkolwiek nie można całkowicie wykluczyć takich wpływów również na innych terytoriach. Z drugiej strony nie należy zapominać, iż podobne brzmieniowo antroponimy powstawały niezależnie od siebie w różnych środowiskach językowo-kulturowych (w różnych onomastykonach).

ENDNOTES

¹ W słowniku serbsko-chorwacko-polskim znalazłem ponadto słowo *kàrabe*, w dopełniaczu liczby pojedynczej *karābā*, w znaczeniu ‘piszczalka pasterska; piszczalka na kobzie’ (Frančić 1987: 503).

² Na podstawie badań genealogicznych Dariusza Jana Betschera i Henryka Duszyńskiego-Karabasza.

³ Por. też Kohlheim, Kohlheim 2007.

⁴ Informacje o miejscowościach *Dusin*, *Duszno* i in. notuje również *Słownik geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich* (t. II, 1881: 230–232).

BIBLIOGRAFIA

Antonowicz-Bauer, Dubiński 2008: Lucyna Antonowicz-Bauer, Aleksander Dubiński, *Słownik turecko-polski, polsko-turecki. Türkçe-Lehçe, Lehçe-Türkçe sözlük*, Warszawa, 2008.

Antroponimia I 2007: *Antroponimia Polski od XVI do końca XVIII wieku*, pod red. A. Cieślikowej, t. I, A–G, Kraków, 2007.

Banderowicz 2013: Kinga Banderowicz, *Nazwiska nowych obywateli poznańskich na podstawie Ksiąg przyjęć do prawa miejskiego (1575–1793)*, Poznań, 2013.

Biolik 2009: Maria Biolik, *Homonimy onomastyczne. Różne sposoby interpretacji*, [w:] *Słowiańskie homonimy apelatywno-onimiczne i onimiczno-onimiczne w diachronii i synchronii*, pod red. S. Warchoła, „Rozprawy Slawistyczne UMCS”, 22, Lublin, 2009, s. 33–47.

Breza 1998: Edward Breza, *Homonimia w polskiej antroponimii*, [w:] *Najnowsze przemiany nazewnicze*, pod red. E. Jakus-Borkowej i K. Nowik, Warszawa, 1998, s. 293–298.

Brückner 1927: Aleksander Brückner, *Słownik etymologiczny języka polskiego*, Kraków, 1927.

Bubak 1979: Józef Bubak, *Polskie nazwy osobowe z sufiksem -arz (Justyniarz, Marusarz)*, [w:] *Opuscula Polono-Slavica*, pod red. J. Safarewicza, K. Rymuta, M. Kucaly i W. Lubasia, Wrocław-Warszawa-Kraków, 1979, s. 79–85.

Cieślikowa 1990: Aleksandra Cieślikowa, *Staropolskie odapelatywne nazwy osobowe. Proces onimizacji*, Wrocław, 1990.

Cieślikowa 1994: Aleksandra Cieślikowa, *O motywacji w onomastyce*, „Polonica” XVI, 1994, s. 193–199.

Cieślikowa 2001: Aleksandra Cieślikowa, *O duchu, duszy i duszeniu w nazwach osobowych i pospoliczych*, [w:] *Studia językoznawcze. Dar przyjaciół i uczniów dla Zofii Kurzowej*, pod red. Z. Cygal-Krupowej, Kraków, 2001, s. 43–51.

Frančić 1987: Vilim Frančić, *Słownik serbsko-chorwacko-polski*, t. I, A–M, Warszawa, 1987.

Greszczuk 2006: Barbara Greszczuk, *Gniazda i rodziny słowotwórcze a tzw. homonimia nazewnicza. Na materiale onomicznym z pogranicza południowo-wschodniej Polski*, [w:] *Onimizacja i apelatywizacja*, pod red. Z. Abramowicz i E. Bogdanowicz, Białystok, 2006, s. 395–403.

Jaracz 2001: Małgorzata Jaracz, *Nazwiska mieszkańców Kalisza od XVI do XVIII wieku*, Bydgoszcz, 2001.

Kohlheim, Kohlheim 2007: Rosa Kohlheim, Volker Kohlheim, *Diffusion oder Polygenese? Zur Interpretation onomastischer Karten*, „Zunamen. Zeitschrift für Namenforschung”, 2, 2007, s. 60–73.

Kreja 2001: Bogusław Kreja, *Słowotwórstwo polskich nazwisk. Struktury sufiksalne*, Kraków, 2001.

Kresa 2011: Monika Kresa, *Onomastyczne (hipo)tezy – czyli o problemie wielomotywacyjności nazwisk w badaniach antroponimicznych*, „Poradnik Językowy”, 7, 2011, s. 72–89.

Leschber 2011: Corinna Leschber, *Lehnwege einiger Orientalismen und Wörter eurasischer Herkunft im Rumänischen und den sonstigen Balkansprachen*, „Studia Etymologica Cracoviensia”, 16, 2011, s. 33–61.

Lexikon I 2006: *Lexikon der Familiennamen polnischer Herkunft im Ruhrgebiet*, pod red. K. Rymuta i J. Hoffmanna, t. I, A-L, Kraków, 2006.

Lozić Knezović, M. Marasović-Alujević 2012: Katarina Lozić Knezović, Marina Marasović-Alujević, *Toponimija mjesta Mravince*, „Folia Onomastica Croatica”, 21, 2012, s. 121–146.

NMP II 1997: *Nazwy miejscowe Polski. Historia – Pochodzenie – Zmiany, 1996-2013*, t. II C–D, pod red. K. Rymuta, Kraków, 2007.

Raszewska-Klimas 2009: Agnieszka Raszewska-Klimas, *Postacie homonimiczne imion staropolskich*, [w:] *Słowiańskie homonimy apelatywno-onimiczne i onimiczno-onimiczne w diachronii i synchronii*, pod red. S. Warchoła, „Rozprawy Sławistyczne UMCS”, 22, Lublin, 2009, s. 205–224.

Raszewska-Klimas 2011: Agnieszka Raszewska-Klimas, *Językowe i kulturalne źródła homonimii antroponimicznej*, „Rozprawy Komisji Językowej ŁTN”, t. LVI, 2011, s. 123–138.

Raszewska-Klimas 2012: Agnieszka Raszewska-Klimas, *Czy możemy mówić o homonimii antroponimicznej?*, „Rozprawy Komisji Językowej ŁTN”, t. LVIII, 2012, s. 279–290.

Raszewska-Klimas, Piotrowicz, Pacan-Bonarek 2016: Agnieszka Raszewska-Klimas, Elżbieta Piotrowicz, Lidia Pacan-Bonarek, *Słownik nazwisk mieszkańców Piotrkowa Trybunalskiego i okolic w XIX–XX wieku*, t. 1, A–G, Łódź, 2016.

Rymut 1999: Kazimierz Rymut, *Nazwiska Polaków. Słownik historyczno-etymologiczny*, t. I, A–K, 1999, Kraków

SGP 1901: *Słownik gwar polskich*, ułożył Jan Karłowicz, t. II, F do K, Kraków 1901.

Siwik 2010: Jan Siwik, *Encyklopedia nazwisk i przydomków szlacheckich*, Bielsko-Biała, 2010.

SL 1808: *Słownik Języka Polskiego*, opr. S. B. Linde, t. I, cz. II, G–L, Warszawa 1808.

Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, pod red. F. Sulimierskiego, B. Chlebowskiego i W. Walewskiego, t. II, Warszawa, 1881.

SNMP I 2011: *Słownik nazwisk mieszkańców Poznania XVI–XVIII wieku*, pod red. I. Sarnowskiej-Gieffing, t. I, A–F, Poznań, 2011.

SNWPU II 1992: *Słownik nazwisk współcześnie w Polsce używanych*, t. II, C–D, wyd. K. Rymut, Kraków, 1992.

SNWPU IV 1993: *Słownik nazwisk współcześnie w Polsce używanych*, t. IV, H–Kl, wyd. K. Rymut, Kraków, 1993.

SNWPU VI 1993: *Słownik nazwisk współcześnie w Polsce używanych*, t. VI, Ł–N, wyd. K. Rymut, Kraków, 1993.

SSP 1960–1962: *Słownik Staropolski*, pod red. S. Urbańczyka, t. III, I–K, Wrocław – Kraków – Warszawa, 1960–1962.

Sudakiewicz 2011: Lidia Sudakiewicz, *Słownik nazwisk mieszkańców Ziemi Złotowskiej*, cz. 1, A–K, Koszalin, 2011.

SW 1902: *Słownik Języka Polskiego*, pod red. J. Karłowicza, A. Kryńskiego, W. Niedźwiedzkiego, t. II, H–M, Warszawa, 1902 (tzw. Słownik Warszawski).

Valentová 2014: Iveta Valentová, *O priezvisku Karaba*, „Kultúra slova”, roč. 48, č. 4, 2014, s. 202–207.

Walczak 1996: Bogdan Walczak, *O Zagórskim i zagórskim (Glosa onomastyczno-leksykalna)*, [w:] *W przyjacielskim kręgu. Prace ofiarowane Profesorowi Zygmuntowi Zagórskiemu w 70. rocznicę urodzin*, Poznań, 1996, s. 17–24.

Wenzel 2009: Walter Wenzel, *Problem metodologiczny w związku z homonimią antroponimiczną*, [w:] *Słowiańskie homonimy apelatywno-onimiczne i onimiczno-onimiczne w diachronii i synchronii*, pod red. S. Warchoła, „Rozprawy Sławistyczne UMCS”, 22, Lublin, 2009, s. 11–17.

Wolnicz-Pawłowska 2009: Ewa Wolnicz Pawłowska, *Homonimia i wielomotywacyjność w nazwach własnych na pograniczach językowych*, [w:] *Słowiańskie homonimy apelatywno-onimiczne i onimiczno-onimiczne w*

diachronii i synchronii, pod red. S. Warchoła, „Rozprawy Slawistyczne UMCS”, 22, Lublin, 2009, s. 253–260.

Yılmaz, Akyüz 2015: Sadullah Yılmaz, Oğuz Akyüz, *Arnavulkuk'ta türkçe kökenli soyadları ve anlamsal değerleri = Turkish originated surnames in Albania and their semantic values*, „Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi. The Journal of International Social Research”, vol. 8, issue 40, 2015, s. 170–187.

ал-Карнаки 2006: Ибн Мирзакарим ал-Карнаки, *Мусульманские имена. Словарь-справочник*, Санкт-Петербург 2006.

[al-Karnaki 2006: Ibn Mirzakarim al-Karnaki, *Musulymanski imena. Slovary-spravochnik*, Sankt-Peterburg 2006.]

Алиев Алиева 2003: Исмаил Ибрагимович Алиев, Земфира Ибрагимовна Алиева, *Карачаево-балкарские имена и фамилии. Толковый словарь*, Москва, 2003.

[Aliev Alieva 2003: Ismail Ibragimovich Aliev, Zemfira Ibragimovna Alieva, *Karachaevo-balkarskie imena i familii. Tolkoviy slovary*, Moskva, 2003.]

БЕР 1979: *Български этимологичен речник*, ред. В. И. Георгиев, т. II, И–Крепя, София, 1979.

[BER 1979: *Balgarski timologichen rechnik*, red. V. I. Georgiev, t. II, I–Krepya, Sofiya, 1979.]

Вавић Грос 2013: Загорка Вавић Грос, *Презимена су чувари нашег језика*, Нови Сад, 2013.

[Vavić Gros 2013: *Zagorka Vavić Gros, Prezimena su chuvari nasheg jezika*, Novi Sad, 2013.]

Велев 2009: Вельо Велев, *Местните имена в Брезнишко*, Велико Търново, 2009.

[Velev 2009: *Velyo Velev, Mestnite imena v Breznishko*, Veliko Tarnovo, 2009.]

Гильфанова 2009: Фарида Харисовна Гильфанова, *Антропонимия сибирских татар в этнолингвистическом аспекте (на материале русских архивных документов XIX–XX вв.)*. Автореферат на соискание ученой степени доктора филологических наук, Казань, 2009.

[Gilyfanova 2009: *Farida Harisovna Gilyfanova, Antroponimiya sibirskih tatar v tningvisticheskom aspekte (na materiale russkih arhivnih dokumentov XIX – XX vv.)*. Avtoreferat na soiskanie uchenoy stepeni doktora filologicheskikh nauk, Kazany, 2009.]

Ибрагимова 2009: Венера Февзиевна Ибрагимова, *Словарь русско-украинских фамилий тюркского происхождения*, Симферополь, 2009.

[Ibragimova 2009: *Venera Fevzievna Ibragimova, Slovary russko-ukrainskikh familij tyurkskogo proishozhdeniya*, Simferopoly, 2009.]

Илчев 2012: Стефан Илчев, *Речник на личните и фамилните имена у българите*, София, 2012.

[Ilchev 2012: Stefan Ilchev, Rechnik na lichnite i familnite imena u balgarite, Sofiya, 2012.]

Инал-Ипа 2002: Ш. Д. Инал-Ипа, *Антропонимия абхазов*, Майкоп, 2002.

[Inal-Ipa 2002: Sh. D. Inal-Ipa, Antroponimiya abhazov, Maykop, 2002.]

Комарова 2016: Е. И. Комарова, *Ответ на обращение в Администрацию Карабашиского городского округа Челябинской области*, 01.09.2016.

[Komarova 2016: E. I. Komarova, Otvet na obrashtenie v Administratsiyu Karabashskogo gorodskogo okruga Chelyabinskoy oblasti, 01.09.2016.]

Кравченко 2009: В. А. Кравченко, *Специфика антропонимной системы приазовских греков*, «Восточноукраинский лингвистический сборник», вып. 13, 2009, с. 61–70.

[Kravchenko 2009: V. A. Kravchenko, Spetsifika antroponimnoy sistem priazovskih grekov, «Vostochnoukrainskiy lingvisticheskiy sbornik», vp. 13, 2009, s. 61–70.]

Кусимова 1991: Танһылыу Кусимова, *Исемдәр донъяһында. В мире имен*, Офо, 1991.

[Kusimova 1991: Tanhlu Kusimova, Isemder donayahnda. V mire imen, Ofo, 1991.]

Расиев bdw: Турхан Расиев, *Български фамилни имена от турски, арабски и персийски произход*, Варна, bez daty wydania.

[Rasiev bdw: Turhan Rasiev, Balgarski familni imena ot turski, arabski i persijski proizvod, Varna, bez daty wydania.]

СП 2002: *Словник прізвиц: практичний словозмінно-орфографічний (на матеріалі Чернівецьчини)*, гол. ред. К. М. Лук'янюк, Чернівці, 2002.

[SP 2002: Slovník prizvisht: praktichniy slovozmínno-orfografichniy (na materialí Chernivechchini), gol. red. K. M. Luk'yanyuk, Chernivtsi, 2002.]

TRC 2007: *Татарско-русский словарь в двух томах*, ред. А. Г. Аксенова и др., т. I, А–Л, Казань, 2007.

[TRS 2007: Tatarsko-russkiy slovary v dvuh tomah, red. A. G. Aksenova i dr., t. I, A–L, Kazany, 2007.]

TTS 1998: *Töreklä-Tatarça sözlük. Türkçe - Tatarca Sözlük*, ред. F. Ganiyev, A. Rahimova, Kazan – Moskova, 1998.

Ураксин 1996: *Башкирско-русский словарь*, отв. ред. З. Г. Ураксин, Москва, 1996.

[Uraksin 1996: Bashkirsko-russkiy slovary, отв. red. Z. G. Uraksin, Moskva, 1996.]

Хусаинов 2012: Нурмухамет Нуриевич Хусаинов, *Словарь тюркских основ русского языка*, Уфа, 2012.

[Husainov 2012: Nurmuhamet Nurievich Husainov, *Slovary tyurkskih osnov russkogo yazka*, Ufa, 2012.]

<http://doroszewski.pwn.pl/> – *Słownik języka polskiego*, pod red. W. Doroszewskiego, wydanie internetowe PWN (dostęp: 05.02.2017).

<http://eswil.ijp-pan.krakow.pl/> – Edycja elektroniczna *Słownika wileńskiego* (dostęp: 04.02.2017).

<http://laliny.mazowsze.pl/rod-dusin.htm> – Rodziny *Dusiński, Duszyński* (dostęp: 30.12.2016).

http://xvii-wiek.ijp-pan.krakow.pl/pan_klient/lista – *Elektroniczny Słownik Języka Polskiego XVII i XVIII wieku* (dostęp: 05.02.2017).

<http://www.genezanazwisk.pl/content/karabas> – hasło *Karabas*, opr. Alina Naruszewicz-Duchlińska (dostęp: 04.02.2017).

<http://www.sozluk.net/index.php?word=karaba%C5%9F&sozluk=ingilizce> – *İngilizce <-> Türkçe Sözlük* (dostęp: 04.02.2017).

<http://www.spxvi.edu.pl/indeks/> – *Słownik Polszczyzny XVI wieku* (dostęp: 05.02.2017).

Henryk Duszyński-Karabas – doktor nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa, adiunkt w Instytucie Neofilologii i Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. W 2016 roku obronił pracę doktorską pt. *Antroponimia parafii prawosławnych na Kujawach i ziemi dobrzyńskiej w II połowie XIX i w początkach XX wieku*, napisaną pod kierunkiem dr hab. Teresy Pluskoty, prof. UKW. Zainteresowania naukowe: onomastyka na pograniczach językowych (antroponimia, urbanonimia), antropologia kulturowa.

Adres do korespondencji:

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego

Instytut Neofilologii i Lingwistyki Stosowanej

ul. Grabowa 2, 85-601 Bydgoszcz

Polska

e-mail: henryk_duszynski@interia.pl